Homo Mathematicus

Ο διαμεσολαβητικός ρόλος της Γεωμετρίας στην ανάδειξη της αλληλοεξάρτησης μεταξύ των γραμμικών εξισώσεων, ευθειών, διανυσμάτων και γραμμικών συστημάτων

Στέργιος Τουρναβίτης

Σκοπός αυτής της εργασίας, είναι να αναδείξει και να αλληλοσυνδέσει τη λύση και στη συνέχεια την διερεύνηση γραμμικών συστημάτων με τα διανύσματα.

Αρχίζουμε με την επίλυση ενός συστήματος δύο εξισώσεων με δύο αγνώστους:

$$\left.\begin{aligned} x-2y&=5\\ 3x+4y&=-5\end{aligned}\right\}(\Sigma_1)$$

Για να απαλείψουμε τον άγνωστο x από την 2^{η} εξίσωση, πολλαπλασιάζουμε τα μέλη της $1^{\eta\varsigma}$ εξίσωσης με το -3 και την εξίσωση που θα προκύψει προσθέτουμε κατά μέλη με την 2^{η} εξίσωση. Έτσι έχουμε τα ισοδύναμα συστήματα:

$$(\Sigma_1)\Leftrightarrow\left.\begin{aligned} x-2y&=5\\ -3x+3x+6y+4y&=-15-5\end{aligned}\right\}\Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow\left.\begin{aligned} x-2y&=5\\ 10y&=-20\end{aligned}\right\}\Leftrightarrow\left.\begin{aligned} x-2\cdot(-2)&=5\\ y&=-2\end{aligned}\right\}\Leftrightarrow\begin{aligned} x&=1\\ y&=-2\end{aligned}$$

Με την μέθοδο των οριζουσών, βρίσκουμε ξανά τις ίδιες λύσεις, εφόσον βέβαια **η ορίζουσα των συντελεστών των αγνώστων είναι διάφορη του 0**.

$$D=\begin{vmatrix}1 & -2\\ 3 & 4\end{vmatrix}=1\cdot 4-(-2)\cdot 3=10\neq 0$$

Σύμφωνα λοιπόν με τον κανόνα του Cramer,

έχουμε: $$x=\frac{D_x}{D}=\frac{\begin{vmatrix}1 & -2\\ 3 & 4\end{vmatrix}}{\begin{vmatrix}1 & -2\\ 3 & 4\end{vmatrix}}\Rightarrow x=\frac{10}{10}=1,$$

$$y=\frac{D_y}{D}=\frac{\begin{vmatrix}1 & 5\\ 3 & -5\end{vmatrix}}{\begin{vmatrix}1 & -2\\ 3 & 4\end{vmatrix}}\Rightarrow y=\frac{-20}{10}=-2$$

Στα ίδια αποτελέσματα καταλήγουμε αν παρατηρήσουμε ότι οι ευθείες που είναι γραφικές αναπαραστάσεις των γραμμικών εξισώσεων του συστήματος, τέμνονται στο σημείο $(1,-2)$.

Η παραπάνω γραφική λύση του συστήματος, επικεντρώνεται στις ξεχωριστές γραμμικές εξισώσεις (rows). Αυτός ο τρόπος μας είναι ιδιαίτερα προσιτός στις δύο διαστάσεις-επίπεδο, αρκεί να δώσουμε δύο αυθαίρετες τιμές στις μεταβλητές x για την κάθε εξίσωση και να λύσουμε

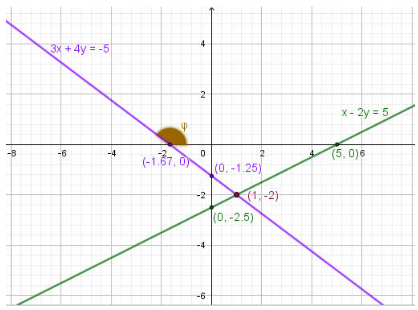

ως προς τα αντίστοιχα y. Π.χ. η ευθεία με εξίσωση $x-2y=5$ διέρχεται από τα σημεία $(0,-2.5)$, $(5,0)$ το $(1,-2)$ και όλα τα ενδιάμεσα μεταξύ των δύο πρώτων σημείων. Την δεύτερη εξίσωση $3x+4y=-5$ μπορούμε να την προσδιορίσουμε από την κλίση της $-\frac{3}{4}$ και ότι διασταυρώνεται-τέμνει την πρώτη, στο σημείο $(1,-2)$ την λύση του συστήματος.

Η δεύτερη προσέγγιση φαίνεται στα διανύσματα στήλες του γραμμικού συστήματος.

$$(\Sigma_1)\Leftrightarrow x\begin{bmatrix}1\\ 3\end{bmatrix}+y\begin{bmatrix}-2\\ 4\end{bmatrix}=\begin{bmatrix}5\\ -5\end{bmatrix}\quad(1)$$

Το πρόβλημα εδώ είναι να βρούμε ένα κατάλληλο γραμμικό συνδυασμό των διανυσμάτων – στηλών του συστήματος που να παράγει το διάνυσμα της δεξιάς πλευράς της ισότητας. Προσθέτοντας τα διανύσματα $1\cdot u+(-2)\cdot v$ με τον «κανόνα του παραλληλογράμμου» παίρνουμε το διάνυσμα $\begin{bmatrix}5\\ -5\end{bmatrix}$.

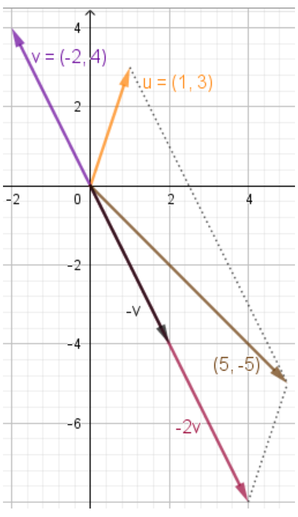

Αλγεβρικά η σχέση (1) επαληθεύεται για $x=1,\ y=-2$.

Με άλλα λόγια, ο ζητούμενος γραμμικός συνδυασμός των συντελεστών x, y της ισότητας (1), επαληθεύεται αλγεβρικά και γεωμετρικά από την λύση που βρήκαμε με τις τρεις προηγούμενες μεθόδους.